

Asia: VN/7059/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (pysyvä oleskelulupa)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Akatemia kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu seuraavaa:

Suomen Akatemian tehtävänä on edistää tieteellistä tutkimusta ja tutkimusedellytyksiä, toimia asiantuntijana tiedepolitiikan kehittämisessä ja toimeenpanossa sekä osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Akatemian toiminta tukee kansainvälisesti houkuttelevien osaamis- ja

innovaatioekosysteemien rakentumista, kansainvälistä tutkimusyhteistyötä ja tutkijoiden houkuttelua Suomeen.

Suomen Akatemia toteaa, että kansallisen TKI-tiekartan mukaisesti Suomen kilpailukyky ja hyvinvointi rakentuvat osaamiselle, tutkimukselle ja innovaatioille. Tavoiteltu TKI-toiminnan kasvu edellyttää, että kotimaisen osaamis- ja koulutustason noston lisäksi Suomen tulee olla entistä

houkuttelevampi kansainvälisille tutkijoille, asiantuntijoille ja TKI-ammattilaisille.

Suomen Akatemia on julkaissut kansainvälisyyden edistämistä koskevan linjauksensa vuosille 2023–2030. Linjaus pohjautuu Suomen Akatemian uuteen strategiaan, jossa kansainvälisyyden merkitys on niin ikään nostettu esille. Kansainvälisyyden edistämistä koskevassa linjauksessa yhdeksi vaikuttavuustavoitteeksi on nostettu se, että Suomi houkuttelee aiempaa enemmän korkeatasoisia osaajia ulkomailta. Edellä esitettyyn viitaten Akatemia toteaa, että se pitää tärkeinä kaikkia toimenpiteitä, jotka tukevat osaajien houkuttelua Suomeen.

Akatemia toteaa, että viime vuosina on pyritty toteuttamaan toimenpiteitä, jotka poistaisivat tutkijoiden maahantulon esteitä ja muita toimenpiteitä, jotka tukevat tutkijoiden houkuttelua Suomeen. Suomen Akatemia on pitänyt näitä uudistuksia kannatettavina. Myös nykyisessä

hallitusohjelmassa on tunnistettu työperäisen maahanmuuton tärkeys ja sen mukanaan tuomat hyödyt.

Esitysluonnoksen mukaan pysyvän oleskelun edellytyksiä tiukennettaisiin. Esityksessä on kuitenkin useita poikkeuksia tiukennuksen osalta.

Suomen Akatemia pitää hyvänä mahdollisuutta saada pysyvä oleskelulupa nopeutetusti ylemmän korkeakoulututkinnon ja suomen kielen opintojen perusteella. Akatemia ei kuitenkaan näe perustetta erottaa yliopistotutkinnon ja ammattikorkeakoulututkinnon tehneitä toisistaan. Lisäksi Akatemia katsoo, että kokonaisuuden tulisi olla selkeä ja myös tutkijoiden ja muiden osaajien perheenjäsenten kannalta houkutteleva.

Opiskelijoita koskevan soveltamisalarajauksen osalta Akatemia pitää tärkeänä,

että lakimuutoksen valmistelussa kuullaan keskeisiä yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja opiskelijoita edustavia järjestöjä. Jatkossakin on tärkeää, että etsitään keinoja tutkijoiden ja opiskelijoiden Suomeen tulon helpottamiseksi, ja että tämä tapahtuu tiiviissä vuoropuhelussa

tutkimusorganisaatioiden ja -yhteisön kanssa.

Lopuksi todetaan, että Suomen tulee jatkossakin pyrkiä näyttäytymään houkuttelevana maana osaajien keskuudessa, eikä osaajien maahantulon esteitä tulisi tarpeettomasti lisätä. Suomen etu ei ole vain saada houkuteltua ulkomaalaisia huippuosaajia Suomeen, vaan myös heidän sitouttamisensa perheineen pidempiaikaisesti tänne.

Katajajuuri Emilia
Suomen Akatemia

Majamaa Katja

